

Magyar hegedűkészítők. A Kónya család és a tanítványok

Kiállítás az MTA BTK ZTI Zenetörténeti Múzeumban

NKA 3506/189 pályázat

Szakmai beszámoló

Az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet Zenetörténeti Múzeuma 2015. október 1-én nyitotta meg *A Kónya család és a tanítványok* című kiállítását az NKA 3506/189 pályázatának támogatásával, a múzeum 7. termében. A tárlat a *Magyar hegedűkészítők* sorozat második tagjaként készült, előzménye a 2014/2015-ben, szintén az NKA támogatásával rendezett *Sáránszky Pál és köre* volt, és a múzeum 6. termében látható állandó kiállításhoz kapcsolódott (*Magyar hegedűkészítő műhely és mesterhegedűk*). Mivel a múzeumlátogató közönség és a hangszerkészítő szakma részéről nagy érdeklődés mutatkozott az 1914-es kiállítás iránt, ezért terveztünk az előző téma folytatásaként egy olyan sorozatot, amely a jelentős magyar hangszerkészítő műhelyeket mutatja be.

A háromgenerációs Kónya hegedűkészítő család és magyar tanítványai közül öten Magyarországon, ketten pedig Cremonában működnek. A bemutatott másfél tucatnyi hangszer és a további dokumentumok hozzájuk kapcsolódnak. A család legidősebb tagja, **Kónya István** (1919–1999) aranykoszorús hegedűkészítő mester autodidaktaként kezdte a hangszerkészítést. Yehudi Menuhin javaslatára elvégezte a cremonai Nemzetközi Hegedűkészítő Iskolát (1964–1968), majd visszatért Tatára, ahol élete végéig dolgozott. Számos hazai és külföldi díjat és elismerést kapott. Fiai, ifj. Kónya István (szül. 1946) és Kónya Lajos (szül. 1948) az ő nyomdokaiba léptek. Előbbi szintén Cremonában tanult (1970–1974), majd ott 1975-ben Stefano Conia néven nyitott műhelyt. A magyar hegedűkészítőkkel folyamatosan tartotta a kapcsolatot, így számos fiatal hangszerész nála képezte magát tovább a budapesti tanulmányok után. Fia, **legifjabb Kónya István** (szül. 1975) is hegedűkészítő lett, a Nemzetközi Hegedűkészítő Iskola elvégzését (1990–1994) követően önálló műhelyt nyitott Cremonában. Kónya István fiatalabb fia, **Kónya Lajos** (szül. 1948) Budapesten tanult, műhelye Tatabányán és Budapesten van. Fia, **Ifj. Kónya Lajos**

(szül. 1977) hangszerkészítő mester a Liszt Ferenc Zeneakadémia Hangszerészképző Iskoláját végezte el. 2004-ben önálló műhelyt nyitott Budapesten. A Magyarországon a Kónya mesterektől tanult személyeket **Tassy András** (szül. 1948) és **Baki Róbert** (szül. 1980) képviseli a kiállításban.

A Kónya család művészetét bemutató kiállítás **célcsoportját** a kultúra iránt érdeklődő személyek jelentették, különös tekintettel az általános- és középiskolás diákokra. A különféle oktatási intézményekkel mintegy 30 csoportos foglalkozást is szervezünk, melyek során a hangszerek egy része élő előadásban szólal meg, a legtöbb esetben a Bartók Béla Zeneművészeti és Hangszerképző Szakközépiskola, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem növendékei játszottak. Nagyobb csoportlétszám esetén a múzeumi térben megkezdett hangszerbemutatót követő kis hangversenyeket az Intézet Bartók termében rendeztük. A kiállítást ezen kívül több ezer látogató tekintette meg, egyénileg vagy turista csoport tagjaként.

A feliratok magyar és angol nyelven készültek. A kiállításához 20+4 oldalas, magyar-angol nyelvű katalógust készítettünk, a kiállított tárgyak és dokumentumok színes fotóival. Ezen kívül szórólapokat és plakátokat nyomtattatunk.